

HRVATSKI LIJEČNIČKI ZBOR - CROATIAN MEDICAL ASSOCIATION
HRVATSKO DRUŠTVO ZA FIZIKALNU I REHABILITACIJSKU
MEDICINU

Croatian Society of Physical and Rehabilitation Medicine
Hrvatska, 10000 Zagreb, Šubićeva 9
OIB 60192951611

IBAN HR7423600001101214818, poziv na broj: 268-5

www.hdfrm.org

Predsjednik President Prof.dr.sc. Tonko Vlak, dr.med. tonkovlak@gmail.com	Prvi dopredsjednik 1st Vice-president Prof.dr.sc. Simeon Grazio, dr.med simeon.grazio@zg.t-com.hr	Drugi dopredsjednik 2nd Vice-president Doc.dr.sc. Saša Moslavac, dr.med sasa.moslavac@vz.t-com.hr	Tajnik Secretary Silvija Mahnik, dr.med silvija.mahnik@gmail.com	Rizničar Treasurer Blaženka Nekić, dr.med poliklinika.necic@gmail.com
--	--	--	---	--

Prof.dr.sc. Željko Krznarić, dr.med.

06.svibnja 2020.g.

Predsjednik Hrvatskog liječničkog zbora

Predmet: Očitovanje na zamolbu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo za pomoć stručnih društava HLZ-a vezano za konzultacije oko pandemije COVID 19, a u svezi potrebe definiranja preporuka o testiranju u bolnicama i prijemu pacijenata u bolnice

Poštovani

Prije svega izražavam naše zadovoljstvo što ste iskazali potrebu da svako od stručnih društava HLZ, pa tako i Hrvatsko društvo za fizikalnu i rehabilitacijsku medicinu (HDFRM), iskaže svoje specifičnosti oko preporuka o testiranju u bolnicama te kod prijema pacijenata u bolnice.

U načelu, podržavamo i prihvaćamo sve preporuke koje su navedene u dokumentu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (HZJZ), kao i podatke o prioritetnim skupinama za testiranje. Sve navedeno jest okvir prema kojem od jučer postupaju akutne bolnice i s kojim se možemo složiti.

Ipak, zbog specifičnosti djelatnosti i načina provođenja postupaka, koji su predmet interesa HDFRM HLZ, mislim da moramo izdvojiti i neke naše specifičnosti, kojima bi dopunili već ponuđeno od strane HZJZ. Određena veća strogoća u sustavu prijema na stacionarno (bolničko) rehabilitacijsko liječenje proizlazi i iz niže navedenog:

a) činjenice da je stacionarna rehabilitacija namijenjena, prema "Pravilniku o uvjetima i načinu ostvarivanja prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja za bolničko liječenje medicinskom rehabilitacijom i fizikalnom terapijom u kući" za teže bolesnike, uglavnom s većim ispadima neurološkog, lokomotornog, kardiovaskularnog, imunološkog sustava (primjerice kod ozljede kralježnične moždine ili teškog reumatoidnog artritisa). Dakle, rizičnije bolesnike, s velikim i značajnim komorbiditetom

b) činjenice da rad u medicinskoj rehabilitaciji, po definiciji, uključuje timski rad multiprofesionalnog tima, s puno sudionika, a socijalna komponenta u smislu participacije, kao krajnje mjere uspješnosti rehabilitacije podrazumijeva i druženje s ostalim bolesnicima, obiteljima i svim dionicima procesa u bolnici i zajednici.

Zbog toga je nužno da ti bolesnici, prilikom dolaska u naše specijalne bolnice ili bolničke odjele/zavode/klinike za medicinsku rehabilitaciju zadovoljavaju niže navedene kriterije :

1. Među osobama, koje se opisuju kao "Osobe koje idu na elektivni zahvat", navodimo

HRVATSKI LIJEČNIČKI ZBOR - CROATIAN MEDICAL ASSOCIATION
HRVATSKO DRUŠTVO ZA FIZIKALNU I REHABILITACIJSKU
MEDICINU

Croatian Society of Physical and Rehabilitation Medicine
Hrvatska, 10000 Zagreb, Šubićeva 9
OIB 60192951611

IBAN HR742360001101214818, poziv na broj: 268-5

www.hdfm.org

Predsjednik President Prof.dr.sc. TonkoVlak, dr.med. tonkovlak@gmail.com	Prvi dopredsjednik 1st Vice-president Prof.dr.sc. Simeon Grazio, dr.med simeon.grazio@zg.t-com.hr	Drugi dopredsjednik 2nd Vice-president Doc.dr.sc. Saša Moslavac, dr.med sasa.moslavac@vz.t-com.hr	Tajnik Secretary Silvija Mahnik, dr.med silvija.mahnik@gmail.com	Rizničar Treasurer Blaženka Nekić, dr.med poliklinika.nekic@gmail.com
---	--	--	---	--

da ono što već imamo u praksi u nekim od naših najvećih rehabilitacijskih ustanova, kao što su specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju u Varaždinskim i Krapinskim Toplicama, već danas tražimo podatak o negativnom brisu za prijam na stacionarnu rehabilitaciju, čak i dva negativna rezultata brisa na SARS-CoV-2, kao i udovoljavanje navedenim epidemiološkim kriterijima od strane HZJZ.

Naime, jedan bris kod prethodnog prijma u akutnu bolnicu i jedan pred otpust iz te akutne bolnice, a uoči upućivanja na stacionarnu rehabilitaciju.

2. Uzimanje brisa na SARS-CoV-2 svima, koji se uključuju u rehabilitacijski program u specijalnim bolnicama za medicinsku rehabilitaciju ili drugim stacionarnim ustanovama, bilo da dolaze od kuće ili iz druge ustanove,

3. Podaci o urednoj epidemiološkoj situaciji (u pravilu to znači neimanje kontakta s oboljelima ili osobama u samoizolaciji, činjenice da osoba nije bila zadnjih 14 dana u inozemstvu - za to postoje tipizirani upitnici, i navodno se potpisuju pod materijalnom i kaznenom odgovornošću) i

4. izostanak respiratornih upalnih simptoma, podržano adekvatnom epikrizom liječnika, koji upućuje bolesnika (npr. kirurga, neurologa, liječnika PZZ-a).

Za programe fizikalne terapije u kući, rad ordinacija fizikalne medicine i rehabilitacije i specijalističko - konzilijarni pogon, mislimo da vrijedi uvjet iz preporuka, naveden kao "Simptomatske osobe s povećanim rizikom razvoja teškog oblika bolesti COVID-19 i komplikacija: osobe u dobi od 65 godina i više, osobe s kroničnim bolestima (dijabetes mellitus, kardiovaskularne bolesti, kronične plućne bolesti, imunokompromitirana stanja, kronična bubrežna bolest)".

Prema tome, ukoliko osoba, u potrebi provođenja intervencija fizikalne medicine i rehabilitacije, zadovoljava uvjete dobi ili kroniciteta, koji su navedeni, a u oba slučaja poznato je da je COVID-19 težeg oblika s većim mortalitetom, trebala bi se testirati, prije uključivanja u ambulantni pogon medicinske rehabilitacije, kako je ne bismo izložili neprimjerenim naporima kod asimptomatske faze moguće bolesti COVID-19, ili kako ne bismo nehotice grupirali bolesnike u asimptomatskoj fazi bolesti, među kojima bi lokalna transmisija zaraze mogla dovesti do većeg morbiditeta i mortaliteta.

Naime, takav se rad nužno odvija i u produženom vremenu ekspozicije (npr. vježbe do 20 minuta, uz ostale modalitete fizikalne terapije i duže; ponekad u manjim ili većim grupama; ili npr. pregled fizijatra je normiran na 30 minuta, a uključuje ne samo pregled pojedinog organa ili organskog sustava već i cijelog bolesnika u holističkom pristupu, što je jedinstveno

HRVATSKI LIJEČNIČKI ZBOR - CROATIAN MEDICAL ASSOCIATION
HRVATSKO DRUŠTVO ZA FIZIKALNU I REHABILITACIJSKU
MEDICINU

Croatian Society of Physical and Rehabilitation Medicine
Hrvatska, 10000 Zagreb, Šubićeva 9
OIB 60192951611

IBAN HR7423600001101214818, poziv na broj: 268-5

www.hdfrm.org

Predsjednik President Prof.dr.sc. TonkoVlak, dr.med. tonkovlak@gmail.com	Prvi dopredsjednik 1st Vice-president Prof.dr.sc. Simeon Grazio, dr.med simeon.grazio@zg.t-com.hr	Drugi dopredsjednik 2nd Vice-president Doc.dr.sc. Saša Moslavac, dr.med sasa.moslavac@vz.t-com.hr	Tajnik Secretary Silvija Mahnik, dr.med silvija.mahnik@gmail.com	Rizničar Treasurer Blaženka Nekić, dr.med poliklinika.nekic@gmail.com
---	--	--	---	--

među specijalnostima u medicini) te nemogućnost prostornog distanciranja od strane fizioterapeuta prilikom provođenja naprijed navedenog.

Naprijed navedenim možda izgleda da ne vodimo računa o ograničenom broju testova, ali uvažavamo preporuke naših krovnih EU institucija, kao što su ESPRM-a i PRM Board UEMS-a, prema kojima je barem pola njihovih članica/zemalja uvelo takav postupak za prijam na stacionarnu rehabilitaciju i post-akutno rehabilitacijsko liječenje.

Kao što je naprijed rečeno, to bi bilo nužno, razumljivo i logično te stručno utemeljeno, jer među korisnicima naših usluga imamo jako puno bolesnika starije životne dobi (65 godina i više) s brojnim komorbiditetima, koji su asimptomatski i koji dolaze na ambulantnu fizikalnu terapiju i rehabilitaciju.

Stoga, s obzirom na ograničeni broj i cijenu testova, te ograničene ostale resurse ne znamo da li će ova naša preporuka biti prihvatljiva unutar našeg zdravstvenog sustava. No, mišljenja smo da taj moment moramo naglasiti i možemo predložiti, u interesu naših bolesnika, ali i svih zaposlenika u procesu medicinske rehabilitacije.

S poštovanjem, uz zahvalnost što ste tražili naše mišljenje, kojim bi naše stručno društvo iskazalo svoje dopune programu obaveznog testiranja prilikom provođenja stacionarne i ambulantne medicinske rehabilitacije

Upravni odbor

HDFRM HLZ

